

sesforholdene mere og mere antage en temmelig uheldig Karakter. Det vil maasse være mig tilladt at bringe enkelte Oplysninger om, hvorledes disse Beboelsesforhold for Tiden ere her i Kjøbenhavn, thi deraf vil det fremgaa, hvor godt det vilde være, om man kunde undgaa saadanne Sammenstuvninger. Jeg skal derfor ophjse, at i Følge Folketællingen i 1890 fandtes der den Gang i Kjøbenhavn ca. 134,000 Personer, som boede i 1 eller 2 Værelserlejligheder, det var den Gang henimod Halvdelen af Kjøbenhavns Befolkning. Denne store Mængde af Befolkningen, som saaledes bor meget indskrænket, er klumpet sammen i mange store Ejendomme, saa at man ikke faar det rette Indtryk ved blot at høre om Antallet. Jeg skal da ophjse, at der fandtes 77 Ejendomme, hvor der boede i alt 18,351 Personer, d. v. s. fra 200 til 299 Personer i hver, 8 Ejendomme, som havde i alt 2,979 Beboere, altsaa ca. 400 i hver, 574 Ejendomme med i alt 76,373 Beboere, altsaa 100 à 199 Personer i hver. Mange af disse Ejendomme høre til dem, som maa siges at være overfyldte, og dette er sikkert en Følge af, at det er forbundet med saa stort Besvær at flytte længere bort, hvorved Befolkningen vil kunne spredes mere. Endnu en Oplysning skal jeg tillade mig at give, som ogsaa vil vise Sammenstuvningen i Kjøbenhavn. Der fandtes i 1890 1,155 1 og 2 Værelserlejligheder, som hver havde fra 8 indtil 14 Beboere, d. v. s. at ca. 10,000 Personer i Kjøbenhavn boede under saadanne i høj Grad uheldige Forhold. Disse uheldige Forhold ere tagne til i Aarenes Løb, de ere stadig blevne værre og værre. I 1880 var der saaledes kun 595 saadanne 1 og 2 Værelserlejligheder med fra 8 til 14 Beboere, i 1885 var der 795, og i 1890 var Antallet altsaa steget til 1,155. Desuden er der en stor Mængde andre 1 og 2 Værelserlejligheder, som ere beboede af fra 4 til 7 og fra 5 til 7 Personer, et Beboelsesforhold, som ogsaa overstiger, hvad der egentlig burde findes i saadanne Lejligheder. En medvirkende Aarsag til saadanne Forhold er det, at Befolkningen ikke har nem Udgang til at kunne flytte bort fra Byens Centrere længere ud i landlige Omgivelser, og jeg tror, at Statens Jærnbaner burde bidrage til Forbedringer i saa Henseende. Det vilde ikke alene være behageligt for de Folk, som kunde undgaa at stube sig sammen i store Arbejderskarene, men det vilde ogsaa direkte være til Gavn for Sundhedsforholdene i det hele taget.

Der er dernæst en anden Bestemmelse, som jeg ogsaa kunde ønske i Lovforslaget; det er om Udstedelsen af saakaldte Søndags-

billetter. Man har forskellige Steder i Udlandet — saaledes i Sveits, og jeg tror ogsaa det er Tilfældet i Sverige — den Ordning, at man om Søndagen befordrer Publikum til en betydelig lavere Takst end den, som er gældende om Hverdagen. Jeg tror, at dette har sin store Betydning for Befolkningen i sin Almindelighed og navnlig ikke alene for Bybefolkningen, men ogsaa for Landbefolkningen. Bybefolkningen har jo stor Interesse i at kunne forlade Byens jævne, kvalme Gader om Søndagen og komme ud i Omegnen for at rekreere sig til Arbejdet i den kommende Uge, men ogsaa Landbefolkningen, som til daglig færdes ude paa Landet, er stærkt interesseret i at have en let og billig Udgang til at kunne aflægge Besøg hos deres paarørende inde i Byerne. Derom indeholder Lovforslaget ingen Bestemmelser. Hvorvidt det her nævnte falder ind under de Ting, som den højtærede Minister kan ordne, skal jeg ikke kunne sige, der staar ikke noget bestemt derom i Lovforslaget; men jeg kunde ønske, at Lovforslaget indeholdt Bestemmelser, hvorved det blev fastslaaet, at saadanne billige Søndagsbilletter skulde kunne udstedes. Og jeg ser ikke saaledes paa Jærnbannerne, som om det just skulde komme an paa, at der bliver et saa og saa stort pekuniært Overskud af dem. De ærede Talere, der have talt for den nedsatte Godsbeholdning, have jo ogsaa udtalt deres Tilfredshed med, at Taksterne her ere blevne betydelig nedsatte, og jeg mener ogsaa, at det er ganske korrekt, at man er gaet til en Nedfattelse af Godstaksterne. Thi den Nytte, som Befolkningen skal have af Jærnbannerne, bestaar ikke i, at disse skulle give et saa og saa stort Overskud, men deri, at Befolkningen har Udgang til at faa sine Varer transporteret paa en hensigtsmæssig og billig Maade, og deri, at Personerne kunne benytte Jærnbannerne saa hensigtsmæssigt og godt som muligt. Og det er ogsaa en Kendsgerning, at en Nedfattelse af Taksterne, i alt Fald inden for visse Grænser, bevirker, at Trafikken stiger, og det er ikke absolut givet, at der derfor sker et pekuniært Tab, eller at Indtægterne i Virkeligheden ville gaa ned; men man kan meget godt faa den samme Indtægt og maasse ogsaa det samme Overskud, selv om man kommer til Etableringen af saadanne billige Tog. Jeg skal saaledes henvise til, at de Hjortendagskort, som for nogle Aar siden bleve indførte, have givet Stødet til en langt stærkere Benyttelse af Jærnbannerne om Sommeren end nogen Sinde tidligere; og naar den højtærede Minister forleden talte om den stærke Stigning i Trafikken i de senere